

Tärkeää!

Laitetta ei saa käyttää ilman jousella varustettua varoventtiiliä. Laitteessa saa käyttää ainoastaan WileSCO:n höyrymoottoriöljyä ja kuivia polttoainetabletteja.

Viktigt!

Använd aldrig ångmaskinen utan säkerhet sventilen. Använd endast WILESCO olja. Använd enbart torrbränsletabletter.

Fjädersäkerhetsventil
(vattenpåfyllning)
Jousella varustettu varoventtiili
(täyttökorkki)

olien
Öljykorkki

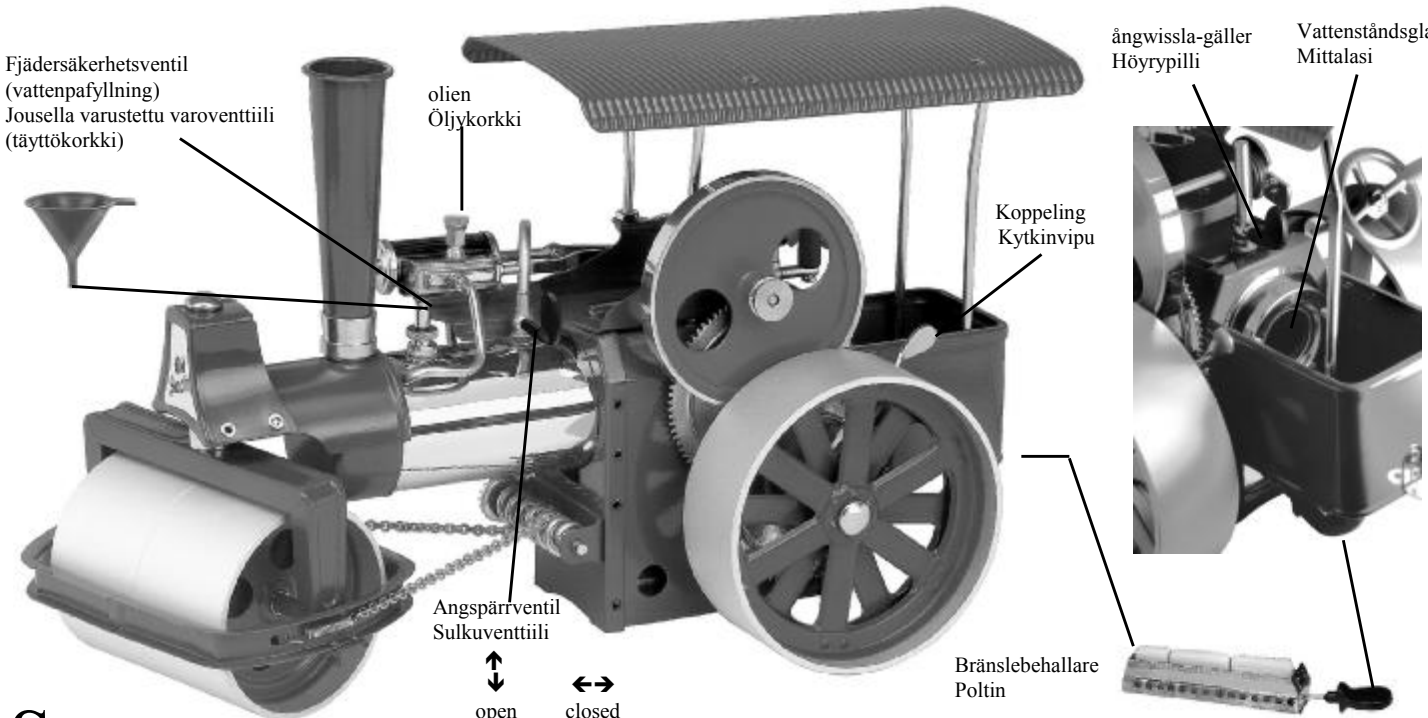
Koppeling
Kytkinvipu

Ångspärrventil
Sulkuventtiili

↑
↓
↔
open
Auki
closed
Kiinni

Bränslebehållare
Poltin

ångvissla-gäller
Höyrypilli
Vattenståndsglas
Mittalasi

S

Varning!

Viktiga tips och åtgärder, för din säkerhets skull:

1. Av säkerhetsskäl bör barn endast under uppsikt av vuxna använda ångmodellerna (rekommenderas från 8 år).

Medan ångmodellen är igång och till dess att den har svalnat helt, måste modellen vara under ständig observation

2. Eventuella driftsstörningar får endast kontrolleras av auktoriserad fackåterförsäljare eller av Firma WILESCO själva, i annat fall upphör garantin att gälla.

3. Egenhändigt utförda ändringar, reparationer eller andra ingrepp – som avviker från bruksanvisningarna – medför att användarens behörighet upphör, såvida inte ett tillverkningsfel ligger till grund för skadan.

4. De delar som står under ångtryck, som ångpanna, fjädersventil osv, lämnar vår fabrik först efter en hundra procentig genomförd kontroll. Fjädersventilen får inte tas bort. **Det är inte tillåtet att använda ångmaskinen utan fjädersventil.** Fjädersventilen måste funktionstestas före varje användning, genom att fjädern pressas samman eller genom en kort dragning i den övre ventilsjindeln. Om kalkhaltigt vatten i fjädersventilen orsakar kalkavlagringar, måste ventilen omedelbart bytas.

5. **Temperaturstegring:** När modellen används blir sliden, pannan, ångpannehuset, fjädersventilen, ångledningarna osv. mycket varma. Var försiktig, vidrör ej! Risk för brännskador!

6. **Skyddsåtgärder:** När modellen är igång är det viktigt att se till att inga barn kommer i kontakt med modellens rörliga delar.

7. **Fara vid upphettning utan tillräckligt med vatten i pannan!** Se till att det alltid finns tillräckligt med vatten i ångpannan innan du startar ångmodellen. Rekommendation: När du matar med fler metatabletter, fyll då även på mer vatten. **Vattennivån ska minst nå upp till den nedre randen i syningsluckan, annars kan lödskarvarna bli otäta och pannan gå sönder.** Reklamationer, skador och följdskador av den här typen godkänns inte. Om otätheter uppstår på pannan eller armaturen och vatten eller ånga börjar tränga ut, **måste ångmaskinen genast tas ur drift** (sliden kopplas ur och ångvisslan aktiveras). Reparation får endast utföras av auktoriserad fackman eller av Firma WILESCO.

8. Ångmaskinen följer gällande säkerhetsnormer och föreskrifter. Alla ångpannor testas med ett sprängtrycks-/vattentrycksprov på 5 bar. Arbetstrycket ligger på max 1,5 bar.

9. **Bruksanvisningen måste sparas.**

Bruksanvisning

10. Vrid upp fjädersventilen och använd tratten för att fylla pannan till ca ¾ (övre randen i syningsluckan) med så varmt vatten som möjligt. Lyft något på tratten när

du fyller på vattnet, så att luft kan komma ut ur pannan. Använd endast kalkfattigt eller ännu hellre kalkfritt (t ex. destillerat) vatten.

11. **Tips:** Med ångvisslan reglerar du enkelt ev. övertryck i pannan, alternativt provar ångtrycket innan inoljningen.

12. **Vid inoljning av cylindern måste säkerhetsventilen** som sitter mellan pannan och cylindern **vara stängd** (se bild: stängd = vågrät position, öppen = lodrät position). **Säkerhetsventilen måste vara stängd under hela inoljningsprocessen!** Det får inte finnas något ångtryck i pannan. Testa genom att öppna ångvisslan. Skruva först ur oljepåfyllningskruven och fyll på med ångmaskinsolja från WILESCO (artnr. Z 83). Vrid svänghjulet några varv, så att oljan sugs in. Smörj med olja vid varje bränslepåfyllning, så att inte kolven fastnar (två-tre droppar räcker till ca tio minuters drifttid). Smörj samtliga lager och länkkopplingar försiktigt med olja. Innan du fyller på pannan, öppna ångvisslan och testa så att inget ångtryck finns i pannan.

13. Placera två lager metatabletter i sliden (de undre läggs plant, de övre på högkant / max fyra stycken). Därefter antänds tabletterna. Använd endast WILESCO:s originalslid. **Var försiktig: De nödvändiga säkerhetsåtgärderna vid umgänge med öppen eld måste självklart och ovillkorligen iakttas.**

Sliden är justerbar. Hålstansarna på sidorna passar i slidens gejder inne i ångpannehuset och på så sätt kan syretillförseln och lågornas höjd regleras. För att undvika att pannan går torr måste vattenståndet testas och vid behov fyllas på innan du matar med mer metatabletter. Förhållandet mellan metatabletter och vattennivå i pannan kan uttryckas som så, att pannan inte kan gå torr så länge du inte fyller på med fler metatabletter. Sliden måste skjutas in helt och hållet. Viktigt: När du har eldat klart i sliden, ta ur den ur gejdern medan den fortfarande är varm, det vill säga före avkylning/avsvalning. Annars kan sliden fastna på grund av att rester efter eldningsen klistras fast. Om sliden fastnar lossar du den genom att skjuta den lätt åt vänster/höger.

Var försiktig: När du eldar med metatabletter krävs mycket syre. **Därför är det viktigt att rummet har god ventilation!** Försök aldrig blåsa på tabletter som inte har brunnit färdigt, det kan leda till obehaglig lukt; låt dem brinna ut helt i stället. Om det inte finns tillräckligt med vatten i pannan, placera sliden på ett eldfast underlag och låt bränsletabletterna brinna ut.

14. Tryck ut växelkopplingen, jämte manöverpanelen, genom att trycka kopplingsspaken sidledes. Öppna säkerhetsventilen vid synlig ångutveckling (spaken i lodrät position). Starta svänghjulet för hand så att kondensvatten i ångledningen och cylindern kan avdunsta. Slå till kopplingen och sätt igång ångvälden genom att dra

igång svänghjulet. Svänghjulet kan dras igång i valfri riktning, här fungerar både fram- och backgång. Körhastigheten regleras via säkerhetsventilen. Utan drivkedja kan ängmodellen användas som en stationär ängmaskin. Modellerna drivs via löpt-rissan som sitter jämte svänghjulet. Om ängmodellen körs utan ängdrift, koppla ur kopplingen.

15. Spillången (kondens) leds från cylindern via en rörledning i pannans framdel och under skorstenen. Rörledningen är inte fastlöd eftersom det inte kan uppstå något tryck i kondensbehållaren (avskild från pannan). Innan kondensbehållaren töms måste säkerhetsventilen stängas och modellen stannas, sliden tas ur och placeras på eldfäst underlag tills metatabletterna har brunnit ut helt. När du behöver tömma modellen på kondens, luta den snett framåt. **Var försiktig: Den heta kondensen kan skälla dig!**

16. När ängdriften är avslutad och maskinen har svalnat är det dags för underhåll. Töm ut ev. vatten i ängpannan genom att öppna avrinningsventilen. När du öppnar avrinningsventilen, öppna även ängvisslan – detta för att undvika undertryck vid tömning av restvatten. **Var försiktig med det heta vattnet!** Vatten som står kvar i pannan skadar inte dess funktionalitet, men kan ev. orsaka avlagringar på syningsluckan. Kalkrester på syningsluckan eller i pannan får aldrig avlägsnas med ättika eller andra starkt frätande medel (rekommendation : använd ett kalklösningsmedel som inte angriper mässing eller lödtenn). Sot på pannans undersida påverkar inte heller funktionaliteten, men kan avlägsnas med en borste. Till slut torkar du hela maskinmodellen helt torr.

Garanti:

17. Alla WILESCO – ängmaskinsmodeller har testats noggrant. Om ett fel trots detta skulle uppstå, kan vi hjälpa till alternativt reparera modellen. Lämna modellen till din fackhandlare eller skicka den portofritt direkt till oss. **Vi hoppas att ni förstår att använda/begagnade modeller inte kan bytas mot nya.** Den vanligaste reklamationen är otäta ängpannor. Lödskarvarna förstörs vid upphettning vid för låg vattennivå. I sådana fall kondenserar lödtennet i skarven och pannan blir otät. Detta är ett tydligt bevis på att pannan har gått torr. **Kontrollera därför vattennivån noggrant, eftersom en torr panna förhindrar alla garantianspråk.**

Till ängvälten och ängtraktorn levereras en fjärrstyrning, för montering på ratten. Beställningsnummer Z361. Beställ via din fackhandlare.

Endast ängvält-/traktor i mässing

18. Vissa komponenter är tillverkade i polerad mässing. Undantaget några små komponenter (t ex. svänghjul och ratt), som vi av tillverkningstekniska skäl inte har kunnat framställa i mässing men som har fått ett mässingsöverdrag. Mässingsmodellerna har skyddats mot anlöpning och oxidering genom ett skyddande lager klarlack. Vid upphettning, d v s då modellen tas i drift, kan eventuellt klarlacken brännas bort varvid modellen kommer att anlöpas och mässingsdelarna att oxidera. Vi rekommenderar att modellen putsas regelbundet, alternativt att pannan, ängpannehuset etc. får ett nytt skyddande, lufttorkat klarlacklager.

Endast SHOWMAN'S ENGINE D409

19. Belysningspaketet består av åtta lysdioder, monterade på två hårda, strömförande monstertkort. Den monterade dynamon alstrar likström. Lysdioderna kan därför endast lysa så länge dynamon rör sig. Elkabeln kopplas (svart kabel-svart dynamokontakt, röd kabel-röd dynamokontakt) så att dioderna tänds när ängvälten rör sig framåt. Vid stillastående drift (kuggväxel urkopplad) är det viktigt att tänka på att svänghjulet startas i rätt riktning. Om dioderna tänds vid backgång, måste kabel- och dynamoanslutningen brytas och göras om.

Vi förbehåller oss rätten till tekniska förändringar.

WILESCO önskar dig mycket nöje med din ängmodell och "Kör på högtryck"!

Tärkeitä tietoja ja turvallisuusohjeita!

1. **Laitte on tarkoitettu yli 8-vuotiaille ja silloinkin vain vanhempien valvonnassa.** Laitetta tulee valvoa koko käynnissäolon ajan kunnes se on täysin jäähtynyt.
2. Jotta takuu olisi voimassa, saa laitetta korjata ainoastaan jälleenmyyjän tai valmistajan edustaja.
3. Takuu ei ole myöskään voimassa, jos laitteen säätöjä on muuttanut tai korjannut joku muu kuin valtuutettu henkilö, jos kysymyksessä ei ole tuotevika.
4. Kaikki höyrinpaineen kanssa kosketuksessa olevat osat

kuten kattila, jousella varustettu varoventtiili jne. on huolellisesti testattu. Varoventtiilin säätöjä ei saa muuttaa. **Höyrykoneetta ei saa käyttää ilman jousella varustettua varoventtiiliä.** Varoventtiilin kunto tulee tarkistaa ennen jokaista käyttökertaa joko painamalla jousia tai vetämällä venttiilin päällä olevasta tangosta. Jos varoventtiilin jousi on kalkkeutunut, tulee se välittömästi vaihtaa.

5. **Palovammavaara!** Höyrykoneen osat kuten kattila, kattilan kuori, varoventtiili ja höyryputket ovat hyvin kuumia. Niihin ei saa koskea laitteen toiminnan aikana.

6. **Älä koske liikkuviin osiin!** Laitteen toimiessa tulee valvoa, että erityisesti lapset eivät koske laitteen liikkuviin osiin.

7. Kattilassa tulee olla vettä kuumennuksen aikana. Kattilan vesitilanne tulee aina tarkistaa, kun laite on toiminnassa. Kattila tulisi täyttää aina polttoainetablettien lisäyksen yhteydessä. **Vettä tulee aina olla vähintään kattilan mittalasin alimpaan merkkiin saakka**, muuten juotokset löystyvät ja kattila voi mennä pilalle. Liian vähäisestä vedestä johtuvia vaurioita ei korvata. Höyrykone tulee välittömästi pysäytettyä, jos havaitsette vuotoja tai höyrypurkauksia kattilassa tai muissa osissa. Kone pysähtyy, kun polttin poistetaan ja paine lasketaan höyrypillin avulla. Laitteen saa korjata ainoastaan Wilesccon valtuuttama henkilö.

8. Höyrykone täyttää kaikki turvallisuusvaatimukset. Kattila on suunniteltu kestäämään 5 bar:n paine. Laitteen normaali käyttöpaino on 1,5 bar.

9. Säilytä nämä ohjeet huolellisesti!

Käyttöohjeet

10. Kattila täytetään noin 3/4 tilavuudeltaan (kattilan lasin mitta-asteikon yläosaan) mielellään lämpimällä vedellä. Kaadettaessa suppiloa pidetään hieman koholla, jotta ilma pääsee kattilasta. Laitteessa tulee käyttää vähäkalkkista tai tislattua vettä.

11. **Huomio!** Höyrypillillä on helppo säädellä kattilan painetta ja tarkistaa ennen öljyämistä, onko kattilassa painetta.

12. **Sulje höyrinsulkuventtiili ennen sylinterin öljyämistä.** Venttiili sijaitsee höyrykattilan ja sylinterin välissä. (Katso kuvaa) Venttiili on auki, kun vipu on pystysuorassa ja kiinni kun vaakasuorassa asennossa. Sulkuventtiili tulee ehdottomasti sulkea ennen öljyämistä. Ennen öljyämistä kattila tyhjenetään höyrypillillä. Sen jälkeen öljyruuvi poistetaan ja laitteeseen tiputetaan Wilesccon höyrykoneöljyä (Steam Oil n° Z 83). Vauhtipyörää pyöritetään useita kierroksia, jotta kaikki tarvittavat paikat tulevat voidelluiksi. Öljyäminen tulee suorittaa aina kun kone täytetään uusilla polttoainetableteilla, tällöin mäntä ei leikkaa kiinni. (Kymmenen minuutin käyttökertaa varten riittää 2-3 tippaa öljyä.) Voitele kevyesti kaikki laakerit ja liitokset. Ennen kuin kattilaan lisätään vettä, tulee höyrypillillä tarkistaa, että kattilassa ei ole painetta.

13. Polttoainetabletit asetetaan polttimeen kahteen kerrokseen. Alemman kerroksen tabletit asetetaan lappeelleen ja ylempää niiden viereen. Koskaan ei saa käyttää enempää kuin 4 tablettia. Sen jälkeen tabletit sytytetään. Koneessa saa käyttää ainoastaan Wilesccon poltinta. **Avotulen käsittelyssä tulee olla erityisen varovainen!**

Haluttu liekin korkeus saadaan säätämällä polttimon hapensaantia. Polttimoa vedettäessä tai työnnettäessä ilma-ukkojen koko muuttuu. Aina ennen uusien polttoainetablettien lisäämistä tulee tarkistaa, että kattilassa on vettä riittävästi. Jos vettä on riittävästi, kone käy turvallisesti niin kauan, kun tabletit palavat. **Poltin tulee työntää kunnolla koneen sisään. Höyrykoneen kuumennuksen jälkeen poltin tulee ehdottomasti poistaa koneesta vielä kun se on kuuma**, muuten palamaton polttoaine voi tukkeuttaa polttimen ohjaimen. Jumiutuneen polttimen voi yrittää poistaa koneesta kallistelemalla poltinta kevyesti vasemmalle ja oikealle.

Tabletit vaativat palaakseen paljon happea. Jos konetta käytetään sisällä, tulee huoneen tuuletuksesta huolehtia. Tablettien tulee antaa palaa loppuun, jotta epämiellyttävää hajua ei syntyisi. Niitä ei saa puhalttaa sammuksiin. Jos koneesta loppuu vesi, poltin poistetaan koneesta paloturvalliselle alustalle ja tablettien annetaan palaa loppuun.

14. Vapauttakaa vetopyörästä kääntämällä kuljettajan hytin lähimpänä oleva kytkinvipu **siivulle**. Kun vesi alkaa kuplia, avatkaa höyryventtiili (pystysuora vipu). Pyöryttäkää vauhtipyörää kädellä, jotta tiivistynyt vesi poistuu putkista ja sylinteristä. Vapauttakaa kytkin. Höyrykone alkaa pyörittää vauhtipyörää. Vauhtipyörä voidaan panna liikkumaan molempiin suuntiin, jolloin laite kulkee joko eteen tai taaksepäin. Vauhtia säädellään höyrysulkuventtiilillä. Ilman ketjuohjausta laitetta voi käyttää tavallisena höyrykoneena. Pienoismallin vauhtipyörään voidaan liittää taipuva hihna. Konetta voidaan liikuttaa myös ilman höyryvoimaa, kun vaihde siirretään vapaalle.

15. Ylijäämähöyry (tiivistynyt vesi) johdetaan sylinteristä putkea pitkin kattilan etuosan savupiipun alle. Tätä höyryputkea ei ole juotettu, koska tiivistyneen veden säilyessä ei ole painetta (sen sijaan kattila on paineistettu). Ennen kuin tiivistynyt vesi poistetaan, tulee höyrysulkuventtiili sulkea. Kone pysäytetään poistamalla poltin ja asettamalla se paloturvalliselle alustalle kunnes tabletit ovat palaneet loppuun. Tiivistynyt vesi poistuu, kun höyrykone käännetään etuosa alaspäin ja samalla kallistellaan sitä puolelta toiselle.

Tiivistynyt vesi saattaa olla kuumaa.

16. Kun höyrykone on jäähtynyt, täytyy se huoltaa. Vesi valutetaan pois kattilasta. Tätä varten kattilan varoventtiili poistetaan ja höyrypilli avataan. **Vesi saattaa olla yhä kuumaa!** Kattilaan jäänyt vesi saattaa sumentaa kattilan ikkunaa. Kalkkeutunutta kattilanlasia tai kattilaa ei koskaan saa puhdistaa etikalla tai syövyttävillä aineilla. (Puhdistukseen kannattaa käyttää kalkinpoistainetta, joka ei vahingoita messinkiä ja juotoksia). Kattilan alaosan nokeentuminen ei vaikuta laitteen käyttöön. Noki voidaan poistaa harjalla. Lopuksi pienoismalli puhdistetaan puhtaalla kangasrätillä.

Takuu:

17. Kaikki Wilesccon höyrykoneet tarkastetaan huolellisesti ennen myyntiä. Autamme mielellämme, jos laitteen käytössä ilmenee ongelmia. Voitte kääntyä joko suoraan Wilesccon tehtaan tai jälleenmyyjän puoleen. **Korjaamme kaikki virheelliset laitteet, mutta emme vaihda käytettyä laitetta uuteen.** Useimmat valitukset koskevat vuotavaa kattilaa. Juotokset voivat aueta, jos kattilassa ei ole ollut riittävästi vettä. Tällöin juotoksista tulee pisanmuotoisia, mikä todistaa, että kattilassa on käytön aikana ollut liian vähän vettä. **Tarkastakaa aina huolellisesti veden riittävyys. Jos koneessa on ollut käytön aikana liian vähän vettä, takuu ei korjaa vaurioita.**

Höyrykoneetta voi ohjata ja sen tehoa säätää kaukosäätimellä. Kaukosäätimen tuotenumero on Z 361 ja sen voi tilata Wilesccon jälleenmyyjältä.

Koskee malleja Black / Brass Steam Roller ja Steam Traction Engine

18. Laitteen juotkut osat on tehty aidosta messingistä. Osat on käsitelty tummuisen estävällä lakalla. Messinkiosat saattavat hapettaa käytön yhteydessä. Kone kannattaa puhdistaa käytön jälkeen tai suojata kattila, kattilan kupu ja muut osat kirkkalalla lakalla.

Koskee mallia Showman's Engine D 409

19. Laitetta valaisee 8 diodia, jotka on kiinnitetty tukevaan sähköä johtavaan levyyn. Dynamo tuottaa tasavirtaa, joten diodit toimivat ainoastaan kun vauhtipyörä pyörii. Johdot on asennettu siten (musta johdot dynamon mustaan koskettimeen ja punainen johto punaiseen), että diodit palavat ainoastaan, kun laite kulkee eteenpäin. Laitteen seisossa diodit saadaan palamaan, kun vauhtipyörä pyörii oikeaan suuntaan. Jos johdot vaihdetaan keskenään, saadaan diodit palamaan myös taaksepäin kuljettaessa.